

Hanteringsplan för bekämpning av invasiva främmande arter

13.3.2018

Innehållsförteckning

I BAKGRUND	2
Invasiva främmande arter	2
Att ta fram och godkänna en hanteringplan	2
Hanteringsplanens huvudsakliga innehåll	3
Att genomföra hanteringsplanen och finansiera åtgärderna	3
Vägar för oavsiktlig införsel och spridning	5
II PLAN FÖR HANTERING	6
1 Klassificering av åtgärder samt artspecifika åtgärder och inriktning av åtgärderna	6
1.1 Etablerade arter	6
1.2 I Finland påträffade akvarie- och sällskapsdjurarter	10
1.3 Sporadiskt i Finland påträffade arter eller arter som potentiellt kunde klara sig i Finland	11
1.4 Arter med låg spridningsrisk	12
2 Allmänna åtgärdsrekommendationer för hantering av främmande arter	12
III ANALYS AV OCH HANDLINGSPLAN FÖR VÄGAR FÖR OAVSIKTLIG INTRODUKTION OCH SPRIDNING	15
1 Analys av vägar för oavsiktlig introduktion och spridning	15
1.1 Klassificering av arter enligt deras livsmiljöer och spridningsvägar	15
1.2 Prioriterade spridningsvägar till Finland och i Finland	15
2 Handlingsplan för oavsiktlig införsel av och vägar för spridning av invasiva främmande arter av betydelse för unionen	16
2.1 Mål när det gäller hantering av prioriterade spridningsvägar och förebyggande av spridning	16
2.2 Prioriterade åtgärder	18
Bilaga 1	20
Bilaga 2	22

I BAKGRUND

Invasiva främmande arter

Invasiva främmande arter är arter som spridits till nya områden med människan. Enligt EU:s förordning om främmande arter¹ anses främmande arter vara invasiva om införseln eller spridningen av dessa har konstaterats hota eller skada naturens biologiska mångfald. Invasiva främmande arter får inte importeras, födas upp eller odlas, säljas eller på något annat sätt hållas eller spridas i naturen.

Finland ska tillsammans med andra EU-länder försöka utrota invasiva främmande arter och hindra dessa från att spridas. Att avlägsna och förebygga spridning av invasiva främmande arter kallas *bekämpning av främmande arter*. Syftet med bekämpningen är att trygga naturens biologiska mångfald och ekosystemens funktion samt den nytta som dessa innebär för människans välbefinnande.

EU:s förordning om invasiva främmande arter förutsätter att medlemsländerna använder effektiva hanteringsåtgärder för att bekämpa främmande arter som haft stor spridning. Varje medlemsstat beslutar själv om åtgärderna. Enligt EU-förordningen får åtgärderna inte oskäligt belasta miljön och nyttan som uppnås med åtgärderna måste vara större än kostnaderna. Medlemsstaterna måste dessutom sätta åtgärderna i prioritetsordning utifrån hur stor risk arterna som ska bekämpas medför och hur kostnadseffektiva åtgärderna är.

De invasiva främmande arter som ska bekämpas definieras i en EU-förteckning. Det är kommissionen som godkänner förteckningen. EU:s första förteckning över invasiva främmande arter började gälla den 3 augusti 2016. I förteckningen ingår 37 arter (bilaga 1).

Att ta fram och godkänna en hanteringsplan

Enligt lagen om hantering av risker orsakade av främmande arter² godkänner jord- och skogsbruksministeriet en hanteringsplan för främmande arter. Detta i syfte att utreda och styra bekämpningsåtgärderna. Under åren 2016–2017 togs det på uppdrag av ministeriet fram en utredning av hur brett de invasiva främmande arter som ingår i EU:s förteckning har spritt sig i Finland och hur de på kostnadseffektivaste sätt kan bekämpas.

Utredningen och förslaget till plan för bekämpning av invasiva främmande arter som tar fasta på utredningen togs fram i det s.k. EU-HAVI-projektet (Spridning och åtgärder för hantering av invasiva främmande arter).

Projektet EU-HAVI genomfördes av Naturresursinstitutet (samordnare), Finlands miljöcentral och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland. Projektet finansierades via statsrådets gemensamma utrednings- och forskningsverksamhet (SR TEAS). Ett motsvarande utredningsarbete och planeringsförslag till EU:s första kompletteringsförteckning (12 arter) läggs fram under 2018.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter ([länk 1](#))

² Lag om hantering av risker orsakade av främmande arter (1709/2015, *lagen om främmande arter*), 9 § ([länk 2](#))

Ministeriet bad om utlåtanden om förslaget till plan via webbplatsen Utlåtande.fi den 26 april–19 juni 2017. Det gavs 33 yttranden. Förslaget till plan kompletterades utifrån remissyttrandena. En finsk sammanfattning av yttrandena finns på ministeriets webbplats på adress www.mmm.fi.

Hanteringsplanens huvudsakliga innehåll

De primära hanteringsåtgärder som Finland bör satsa på analyserades och valdes fram utifrån de risker de främmande arterna utgör samt utifrån bekämpningsåtgärdernas kostnader och fördelar. Riskbedömningen baserar sig på de invasiva främmande arternas artegenskaper, eventuella skador som arterna orsakar, arternas möjligheter att sprida och klara sig i vårt klimat, artens aktuella spridningsstadium samt tillgängliga bekämpningsåtgärder.

Främmande arter som är i olika spridningsstadium kräver olika bekämpningsåtgärder. Det effektivaste är om artens ankomst eller spridning till nya områden helt och hållet kan stoppas. Om arten har stor spridning och om det inte är tekniskt möjligt eller ur ett ekonomiskt perspektiv vettigt att bekämpa eller utrota den, kan man försöka begränsa beståndet eller stoppa spridning av arten till nya områden. Detta i syfte att minimera skadorna.

Exempel från planen

Jättefloka ska utrotas i synnerhet nära bebyggelse och i rekreations- och naturskyddsområden. Bästa kostnadseffektivitet nås när bekämpningen inleds med de förekomster där jätteflokans lätt kan spridas i omgivningen och nya förekomster där växten ännu inte har en fröbank.

Skunkkalla förekommer i så liten omfattning i Finland att man kan hindra artens spridning genom att ta bort växterna och informera om att arten är skadlig.

Det är förbjudet att plantera ut och odla signalkräftor. Kräftorna får inte spridas till nya områden inom ett vattendrag eller till andra vattendrag.

Kinesisk ullhandskrabba förekommer bara sporadiskt i Finland. Fiskare och andra som råkar på ullhandskrabbor uppmanas att avlägsna krabborna från vattendragen.

I synnerhet ska man motverka införsel och etablering i vår natur av sådana främmande arter som människor har som prydnadsväxter, i akvarium eller som sällskapsdjur. Den viktigaste metoden är att man informerar effektivt om riskerna med invasiva främmande arter. Även när det gäller att motarbeta oavsiktlig spridning är den primära åtgärden att informera om eventuella spridningsvägar.

Att genomföra hanteringsplanen och finansiera åtgärderna

Enligt lagen om hantering av risker orsakade av främmande arter övervakar närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen) att de förbud och skyldigheter som ingår i EU:s förordning om främmande arter och i den nationella lagen följs.³ Förbuden och skyldigheterna samt sanktionerna för överträdelser hjälper också att bekämpa invasiva främmande arter. Förbud och skyldigheter kan

³ Importförbudet till EU-området övervakas av Tullen. Södra Finlands regionförvaltningsverk övervakar att de tillstånd verket beviljat för användning av invasiva främmande arter följs.

tillämpas när man entydigt kan påvisa vem det är som är ansvarig för spridningen av den invasiva främmande arten. Största delen av bekämpningen av främmande arter gäller dock förekomster vars ursprung och spridningssätt inte är kända, och då kan man inte heller peka ut någon som är ansvarig för bekämpningen. Hanteringsplanen behandlar i synnerhet bekämpningen av sådana här förekomster av främmande arter.

I lagen om hantering av risker orsakade av främmande arter finns inte bestämmelser om vem som har till uppgift att genomföra hanteringsplanen. Myndigheterna vidtar åtgärder för att bekämpa främmande arter enligt befogenheterna i en annan lag. NTM-centralen och kommunen har till uppgift att främja naturskyddet inom sitt område.⁴ Kommunen ska inom sitt område övervaka och främja naturskyddet så att kommunen genom att skydda, vårda och utveckla naturen och den övriga miljön tryggar kommunens invånare en hälsosam, trivsamt och stimulerande samt naturekonomiskt hållbar livsmiljö.⁵ Till exempel Trafikverket har också till uppgift att ansvara för statens väg- och ban nät och att samordna därtill hörande åtgärder.⁶ Till Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter hör bland annat att sköta och använda naturskyddsområdesnätverket samt att sköta övriga mark- och vattenområden och annan egendom.⁷

EU:s förordning om invasiva främmande arter och den nationella lagstiftningen förutsätter inte bekämpning av alla förekomster. När man planerar och genomför hanteringsåtgärder måste man beakta de skador de invasiva främmande arterna orsakar, skadornas sannolikhet samt kostnaderna för åtgärderna i förhållande till den nytta de medför. Utifrån den utredning som gjordes före hanteringsplanen kan konstateras att de nuvarande bekämpningsåtgärderna, såsom NTM-centralens och kommunernas arbete med främmande arter, frivilliga åtgärder samt information och rådgivning, också uppfyller kraven i lagstiftningen om främmande arter.

I hanteringsplanen finns en beskrivning av ansvars- och samarbetsorganen som ska genomföra åtgärderna och en tidsplan för arbetet. Syftet är att myndigheterna och andra aktörer använder hanteringsplanen i bekämpningsarbetet så att de kan fokusera åtgärderna och de nödvändiga resurserna så effektivt som möjligt.

Naturresursinstitutet samordnar och följer upp de åtgärder som anges i hanteringsplanen. Under ledning av Naturresursinstitutet ska det också bildas ett nationellt nätverk av experter på främmande arter som ska bidra till att följa upp arterna.

Myndigheternas åtgärder för att bekämpa främmande arter ingår i myndigheternas lagstadgade verksamhet. För bekämpningen finns inget separat anslag. Det finns möjlighet att situationsspecifikt och efter behov ansöka om separat projektfinsiering för forsknings-, utrednings- och utvecklingsprojekt som förbättrar hanteringen av främmande arter, till exempel via statsrådets gemensamma utrednings- och forskningsverksamhet (SR TEAS) eller EU-programmet Life+.

⁴ Naturvårdslag (1096/1996), 6 §

⁵ Lag om kommunernas miljöförvaltning (64/1986), 3 §

⁶ Lag om Trafikverket (862/2009), 2 §

⁷ Lag om Forststyrelsen (234/2016), 5 §

Vägar för oavsiktlig införsel och spridning

Enligt lagen om hantering av risker orsakade av främmande arter godkänner jord- och skogsbruksministeriet också planen för hanteringsåtgärder som gäller vägar för oavsiktlig spridning av invasiva främmande arter. Med hjälp av planen utreder och styr man åtgärder för att hindra oavsiktlig spridning av arterna i EU:s förteckning över invasiva främmande arter till Finland till exempel med importvaror och fordon.

Under åren 2015-2017 lät ministeriet utreda detta för planen i det så kallade VISAKE-projektet (Utveckling av systemet för tidig varning för och uppföljning av främmande arter och hantering av vägar för oavsiktlig spridning). Projektet VISAKE genomfördes av Naturhistoriska centralmuseet (samordnare), Finlands miljöcentral och Naturresursinstitutet. Utifrån utredningen analyserades vägar för oavsiktlig introduktion och spridning av EU:s invasiva främmande arter. Det togs också fram ett förslag till plan om prioriterade åtgärder som ska begränsa och förebygga spridningen av invasiva främmande arter via dessa vägar.

Ministeriet bad om utlåtanden om förslaget till handlingsplan på webbplatsen Utlåtande.fi den 26 april–19 juni 2017, samtidigt med hanteringsplanen. Förslaget till plan kompletterades utifrån remissyttrandena. En finsk sammanfattning av yttrandena finns på ministeriets webbplats på adress www.mmm.fi.

II PLAN FÖR HANTERING

1 Klassificering av åtgärder samt artspecifika åtgärder och inriktning av åtgärderna

Utifrån riskanalys kan de 37 arter som ingår i EU:s förteckning över invasiva främmande arter indelas i fyra kategorier på basis av deras nuvarande utbredning, spridningsrisken och de nödvändiga primära hanteringsåtgärderna. Hanteringsåtgärderna har i varje kategori presenterats i prioritetsordning.

Det ska beaktas att det är förbjudet att importera, föda upp och odla, sälja och på annat sätt inneha samt att släppa ut de 37 arter som ingår i EU:s förteckning över invasiva främmande arter i miljön. Signalkräfter kan dock ännu fångas, förvaras och transporteras för eget bruk eller försäljning i enlighet med den nationella planen för hanteringsåtgärder. Även de sällskapsdjur som innehades innan förordningen trädde i kraft kan ägaren ha till slutet av deras livslängd, bara ägaren ser till att de inte rymmer eller förökar sig.

1.1 Etablerade arter

Arter som ingår i grupp 1 är: *bredloka*, *jättefloka*, *kaukasisk jättefloka*, *gul skunkkalla* och *signalkräfta*.

Bredloka och jättefloka, gul skunkkalla och signalkräfta påträffas etablerade i Finlands natur. I granskningen finns även kaukasisk jättefloka som vid utarbetandet av planen ännu inte ingick i EU:s förteckning.

Primära bekämpningsåtgärder för dessa arter är:

1.1.1 Jätteflokorn (*bredloka*, *jättefloka* och *kaukasisk jättefloka*)

Jätteflokorna utrotas från Finland inom 20 år med beaktande prioritetsordningen (se nedan).

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, kommunerna, Trafikverket, Senatfastigheter, Forststyrelsen, markägare, organisationer.
- Tidsplan: jätteflokorna ska utrotas från Finland före ingången av 2038.

Förekomster av jätteflokorn ska avlägsnas i följande prioritetsordning:

1. förekomster bland bebyggelsen och på rekreationsområden
2. nya förekomster
3. förekomster, där jätteflokorn sprider sig lätt i miljön
4. förekomster, som hotar utrotningshotade arter och naturtyper
5. förekomster på natur- eller landskapsskyddsområden
6. förekomster i värdefulla kulturmiljöer och biotoper
7. förekomster som finns längre bort från mänsklig bebyggelse och trafikleder
8. förekomster, som sannolikt inte sprider sig i miljön på grund av något spridningshinder

Den effektivaste användningen av kemiska och mekaniska bekämpningsmetoder planeras specifikt för varje förekomst.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, kommunerna, Trafikverket, Senatfastigheter, markägare, Forststyrelsen, organisationer, företag.
- Tidsplan: jätteflokorna ska utrotas från Finland före ingången av 2038.

Förstör avfall med jättefloka och jordmaterial som innehåller jättefloka på ett ändamålsenligt sätt, hanteringen av avfall från främmande växter och jordmaterial utvecklas, antalet mottagningsplatser ökas och informeringen om dessa är aktiv.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, kommunerna, Trafikverket, Senatfastigheter, Forststyrelsen, behandlingsanläggningar för avfall, markägare, Grönmiljöförbundet rf och andra organisationer, företag.
- Tidsplan: kontinuerlig.

Fortsätter uppföljningen även flera år efter att förekomsten verkar ha försvunnit.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, kommunerna, Trafikverket, Senatfastigheter, Forststyrelsen, markägare, intresse- och rådgivningsorganisationer för jord- och skogsbruk och trädgårdsodling, andra organisationer, företag.
- Tidsplan: jätteflokorna ska utrotas från Finland före ingången av 2038.

Utredning av bekämpningsmedel och bekämpningsmetoder som ersätter glyfosat.

- Ansvars- och samarbetsparter: jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, Säkerhets- och kemikalieverket Tukes, forskningsinstitut, högskolor.
- Tidsplan: omedelbart.

Inför ett nationellt uppföljningssystem för främmande arter (plats: laji.fi), där det finns ett tydligt och enhetligt sätt att registrera förekomstens omfattning, bekämpningsåtgärder och uppföljningen av dem samt möjligheter att få en förteckning över de nyaste förekomsterna i ett visst område (t.ex. kommunen) och de bekämpningsåtgärder som vidtagits.

- Ansvars- och samarbetsparter: Naturresursinstitutet, Finlands miljöcentral, Naturhistoriska centralmuseet, NTM-centralerna, kommunerna, intresse- och rådgivningsorganisationer för jord- och skogsbruk och trädgårdsodling, andra organisationer, företag.
- Tidsplan: fr.o.m. 2018.

Inkluderar frågan om främmande arter speciellt i läroplanerna för yrkesutbildning inom naturbruk.

- Ansvars- och samarbetsparter: undervisnings- och kulturministeriet, Utbildningsstyrelsen.
- Tidsplan: när studieplanen förnyas.

Informerar aktivt om jättefloknas skadlighet, bekämpningsmetoder, hanteringen av växtavfall och användningen av portalen för främmande arter i olika medier.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, kommunerna, Kommunförbundet, Trafikverket, Forststyrelsen, Naturresursinstitutet, Finlands miljöcentral, högskolor, Grönmiljöförbundet rf, intresse- och rådgivningsorganisationer för jord- och skogsbruk och trädgårdsodling, andra organisationer.
- Tidsplan: kontinuerligt.

1.1.2 Gul skunkkalla

Avlägsnar förekomster och utarbetar vid behov en förekomstspecifik bekämpningsplan.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, kommunerna, Forststyrelsen, markägare.
- Tidsplan: fr.o.m. 2018.

Fortsätter uppföljningen av förekomster som avlägsnats tre år efter avlägsnandet för små förekomster och 10 år för stora förekomster.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, kommunerna, Forststyrelsen, markägare, intresse- och rådgivningsorganisationer för jord- och skogsbruk och trädgårdsodling.
- Tidsplan: 3–10 år efter avlägsnandet.

Fortsätter med information och upplysning om artens skadliga konsekvenser.

- Ansvars- och samarbetsparter: forskningsinstitut och högskolor, NTM-centralerna, Grönmiljöförbundet, trädgårds- och naturskyddsorganisationer.
- Tidsplan: fr.o.m. 2018.

1.1.3 Signalkräfta

Övervakar att förbuden följs:

- Det är förbjudet att plantera och odla signalkräftor.
- Det är förbjudet att importera levande signalkräftor.
 - Man kan dock importera levande signalkräftor till Finland från en annan EU-stat för att förädla dem till mat förutsatt att man effektivt förhindrar de importerade individerna från att föröka sig eller att komma ut i miljön. Dessa förutsättningar uppfylls då man vid hanteringen av levande signalkräftor följer de krav på verksamheten som ingår i avsnitt 4.2 i Livsmedelssäkerhetsverkets anvisning 16030/1 "Tillsynen över hantering och försäljning av kräftor avsedda att användas som livsmedel". Ytterligare uppgifter om innehållet av dessa krav kan fås på adressen ensisaapumisvalvonta@evira.fi.
- Signalkräftor får inte flyttas utanför fångstområdet i de vatten där de förekommer.
- Det är förbjudet att sumpas signalkräftor i en annan del av vattendraget än där de har fångats.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, kommunerna, polisen, Tullen, Forststyrelsen, fiskeriområden, ägare av vattenområden, kräftfiskare.
- Tidsplan: kontinuerlig.

Effektiverar informationen om förbudet att plantera ut, sprida, odla och sumpasignalkräfter samt orsakerna till det.

- Ansvars- och samarbetsparter: jord- och skogsbruksministeriet, NTM-centralerna, Naturre-sursinstitutet, ägare av vattenområden, Finlands Fritidsfiskares Centralorganisation rf, andra organisationer.
- Tidsplan: kontinuerlig.

Effektiverar ansvarsfull fångst och användning av samt handel med signalkräfter.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, fiskeriområden, ägare av vattenområden, handeln, kräftfiskare, organisationer.
- Tidsplan: kontinuerlig.

Ser i samarbete med vattenområdets ägare till att det på flodkräftornas skydds- och skötselområden:

- Avlägsnar nya förekomster av signalkräfter så snabbt som möjligt innan de hinner sprida sig till ett större område.
- Förhindrar planmässigt och effektivt att beståndet med signalkräfter växer och breder ut sig.
- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, kommunerna, Forststyrelsen, fiskeriområden, ägare av vattenområden, organisationer.
- Tidsplan: kontinuerlig.

Inkluderar en plan för att hantera och förhindra signalkräftornas spridning i användnings- och skötselplaner för nya fiskeriområden.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, fiskeriområden.
- Tidsplan: fr.o.m. 2019 när fiskeriområden har grundats och utarbetandet av användnings- och skötselplaner för dem påbörjas.

Utredde möjligheter och metoder för att utrota signalkräftorna från vattendragen.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, kommunerna, Forststyrelsen, fiskeriområden, ägare av vattenområden, forskningsinstitut, högskolor, organisationer.
- Tidsplan: 2018–2022.

Utredde metoder för ändamålsenlig reglering av bestånden med signalkräfter och faktorer som påverkar beståndets utveckling.

- Ansvars- och samarbetsparter: Naturre-sursinstitutet, ägare av vattenområden, organisationer.
- Tidsplan: 2018–2022.

Följer med signalkräftans utbredning på det sätt som EU:s förordning om invasiva främmande arter och strategin för främmande arter förutsätter.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, Naturresursinstitutet, fiskeriområden, ägare av vattenområden.
- Tidsplan: kontinuerlig datainsamling, lägesöversikt med 3 års mellanrum.

Utredar och främjar effektivare utnyttjande, förädling och produktifiering av signalkräftfångsten så att effektiv fångst av signalkräftor är mera lönsamt.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, fiskeriområden, ägare av vattenområden, forskningsinstitut, högskolor, förädlingsföretag.
- Tidsplan: fr.o.m. 2018.

Utredar och bidrar till att minska möjligheterna för att transportera signalkräftor levande och utvecklar metoder för kräftfångst, förvaringstekniker, uppsamling och logistik.

- Ansvars- och samarbetsparter: jord- och skogsbruksministeriet, NTM-centralerna, forskningsinstitut, högskolor, företag.
- Tidsplan: 2018–2020.

Ökar möjligheterna för kräftfångst, gynnar kontrollerad tillgång på kräftfisketillstånd och möjliggör kommersiell kräftfångst.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, fiskeriområden, ägare av vattenområden, organisationer.
- Tidsplan: inleds omedelbart, kontinuerlig.

1.2 I Finland påträffade akvarie- och sällskapsdjurarter

Arter som ingår i grupp 2: *kakomba*, *vattenhyacint*, *rödörad vattensköldpadda*, *sibirisk jordekorre*, *tvättbjörn*, *röd sumpkräfta*, *marmorkräfta*, *amerikansk dvärgkräfta*, *gulvårtskräfta*, *bandslätting* och *amursömnfisk*.

I denna grupp ingår kakomba, vattenhyacint och rödörad vattensköldpadda, som är akvariearter som inte klarar sig i Finlands natur samt röd sumpkräfta, marmorkräfta, amerikansk dvärgkräfta, gulvårtskräfta, bandslätting och amursömnfisk som förmodligen klarar sig i Finlands natur samt sibirisk jordekorre och tvättbjörn som hållits som sällskapsdjur. Av arterna har enstaka rymlingar av rödörad vattensköldpadda och sibirisk jordekorre någon gång påträffats i Finlands natur. Människan har en central roll i spridningen av arterna som ingår i gruppen till Finland. Endast amursömnfisken kan sprida sig naturligt, men människan gynnar även spridningen av den. Utöver importförbudet enligt förordningen om invasiva främmande arter är en viktig hanteringsåtgärd således även upplysning av fritidsfiskare samt akvarister och personer som har sällskapsdjur om de eventuella skador som arterna ger upphov till i naturen, om förbudet att föda upp och odla samt om betydelsen av att hantera rymningsrisken. Om exemplar av arten ändå observeras i naturen, ska åtgärder för att avlägsna eller begränsa deras spridning vidtas så fort som möjligt.

Upplyser fritidsfiskare samt akvarister och personer som har sällskapsdjur om förbudet att importera, föda upp och odla samt släppa ut i naturen och om ändamålsenlig utrotning.

- Ansvars- och samarbetsparter: jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, NTM-centralerna, Naturresursinstitutet, Finlands miljöcentral, Livsmedelssäkerhetsverket Evira, Finlands viltcentral, veterinärer, Finlands Fritidsfiskares Centralorganisation rf, andra organisationer, akvarie-, sällskapsdjurs- och fiskeutrustningshandeln.
- Tidsplan: kontinuerlig.

Vidtar i mån av möjlighet åtgärder för att avlägsna exemplaren eller hindra spridningen, om exemplar av arten observeras i naturen.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, kommunerna, Naturresursinstitutet, Finlands miljöcentral, Finlands viltcentral, jaktvårdsföreningar.
- Tidsplan: kontinuerlig.

1.3 Sporadiskt i Finland påträffade arter eller arter som potentiellt kunde klara sig i Finland

Arter som ingår i grupp 3: *afrikansk vattenpest*, *storslinga*, *flytspikblad*, *grå ekorre*, *javanesisisk mungo*, *oxgroda*, *amerikansk kopparand* och *ullhandskrabba*.

Risken att arter i denna grupp sprider sig till Finland varierar. Grå ekorre och javanesisk mungo kunde klara sig i Finlands klimat, men de har ingen sannolik utbredningsrutt till Finland. Flytspikblad, afrikansk vattenpest, storslinga, oxgroda, amerikansk kopparand och ullhandskrabba klarar sig i sin tur inte i Finlands klimat. Amerikansk kopparand och ullhandskrabba kan även sprida sig till Finland på naturlig väg. Båda arterna har påträffats som sporadiska besökare i Finland, ullhandskrabban årligen. Spridningstrycket för amerikansk kopparand har minskat tack vare effektiv utrotning utanför Finland. Ullhandskrabban kommer förutom på naturlig väg även med fartygstrafiken. Efter det att barlastvattenkonventionen trädde i kraft på hösten 2017 kommer artens spridning med fartygen att minska i någon mån. Enligt EU-förordningen om invasiva främmande arter är det förbjudet att importera arter i denna grupp, vilket akvarister och personer som har sällskapsdjur ska upplysas om. Om exemplar av arten påträffas i Finland, ska de avlägsnas. Observationer ska meddelas till portalen för främmande arter.

Exemplar av arten avlägsnas när de påträffas.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, Finlands viltcentral, fiskare (ullhandskrabbaren).
- Tidsplan: kontinuerlig.

Upplyser akvarister och dem som har sällskapsdjur om importförbudet.

- Ansvars- och samarbetsparter: jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, Naturresursinstitutet, Finlands miljöcentral, NTM-centralerna, Tullen, Livsmedelsäkerhetsverket Evira, akvarie- och sällskapsdjurshandeln.
- Tidsplan: kontinuerlig.

1.4 Arter med låg spridningsrisk

Arter som ingår i grupp 4: *saltbaccharis*, *storblommig ludwigia*, *krypludwigia*, *flikpartenium*, *gisselpilört*, *kudzuböna*, *huskråka*, *helig ibis*, *pallasekorre*, *vanlig näsbjörn*, *nutria*, *kinesisk muntjak*, *östlig rävekorre* och *sammetsgeting*.

I denna grupp ingår 14 arter som inte alls har påträffats i Finland och som inte klarar sig i Finlands klimatförhållanden. Som nuvarande hanteringsåtgärd för dessa arter räcker uppföljning av utbredningen utanför Finland bl.a. via EU:s informationssystem.

Följer upp utvecklingen för arternas utbredningsområde utanför Finland genom att utnyttja bl.a. EU:s informationssystem.

- Ansvars- och samarbetsparter: jord- och skogsbruksministeriet, Naturresursinstitutet, NTM-centralerna, Finlands miljöcentral, Naturhistoriska centralmuseet, Finlands viltcentral.
- Tidsplan: kontinuerlig.

2 Allmänna åtgärdsrekommendationer för hantering av främmande arter

I allmänhet behövs följande åtgärder för hantering av invasiva främmande arter:

Ökar medvetenheten om främmande arter med hjälp av flerkanalskommunikation

- Information riktas till kommuner, städer och medborgare.
- Även riktad kommunikation: bl.a. akvarieaffärer och akvarister, trädgårdshandeln, (köks)trädgårdsmästare, sällskapsdjurshandeln och personer som sysslar med sällskapsdjur, turister samt fritids- och yrkesfiskare.
- Ansvars- och samarbetsparter: jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, kommunikationsministeriet, forskningsinstitut, högskolor, NTM-centralerna, kommunerna, Kommunförbundet, Forststyrelsen, Delegationen för frågor om hantering av främmande arter, Finlands viltcentral, jaktvårdsföreningar, Finlands Fritidsfiskares Centralorganisation rf, intresse- och rådgivningsorganisationer för jord- och skogsbruk och trädgårdsodling, trädgårds- och naturskyddsorganisationer, lokala aktörer (t.ex. hembygds-, motions-, friluftslivs-, natur- och ungdomsorganisationer), akvarie- och sällskapsdjurshandeln, andra företag.
- Tidsplan: kontinuerlig.

Koncentrerar uppgifter om främmande arter till portalen för främmande arter

- Inför ett nationellt uppföljningssystem för främmande arter (plats:laji.fi), där det finns ett tydligt och enhetligt sätt att registrera förekomstens omfattning, bekämpningsåtgärder och uppföljningen av dem samt möjligheter att få en förteckning över de nyaste förekomsterna i ett visst område (t.ex. kommunen) och de bekämpningsåtgärder som vidtagits
- I samband med utvecklingen av portalens informationssystem säkerställs att regional och lokal information om främmande arter smidigt överförs via gränssnitt till det nationella systemet.

- I portalen finns kontaktuppgifter till ansvariga myndigheter för de olika artgrupperna
- Ansvars- och samarbetsparter: Naturresursinstitutet, Finlands miljöcentral, Naturhistoriska centralmuseet, NTM-centralerna, kommunerna, intresse- och rådgivningsorganisationer för jord- och skogsbruk och trädgårdsodling, olika amatörgrupper (t.ex. jägare, fiskare, scouter).
- Tidsplan: fr.o.m. 2018.

Ökar samarbetet med olika aktörer och sektorer bl.a. genom att regelbundet ordna seminarier och workshoppar om främmande arter där aktörer som arbetar med främmande arter kan dela erfarenheter och uppdatera sina kunskaper.

- Ansvars- och samarbetsparter: jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, kommunikationsministeriet, NTM-centralerna, kommunerna, Delegationen för frågor om hantering av främmande arter, Naturresursinstitutet, Finlands miljöcentral, intresse- och rådgivningsorganisationer för jord- och skogsbruk och trädgårdsodling, andra organisationer, företag.
- Tidsplan: kontinuerlig.

Klargör varje aktörs roll och den inbördes ansvarsfördelningen efter behov.

- Ansvars- och samarbetsparter: jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, kommunikationsministeriet, NTM-centralerna, kommunerna, Naturresursinstitutet, Finlands miljöcentral.
- Tidsplan: omedelbart.

Sköter om tillräckliga resurser för att trygga kontinuiteten i arbetet med främmande arter. Utreder möjligheterna att fortsätta med sysselsättningsprojekt för bekämpning av främmande arter.

- Ansvars- och samarbetsparter: jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, kommunikationsministeriet.
- Tidsplan: kontinuerlig.

För att förbättra förutsägbarheten när det gäller bekämpning av invasiva främmande arter samt för att täcka bl.a. följande informationsluckor görs det ytterligare undersökningar:

- Ekonomiska förluster som invasiva främmande arter orsakar samt effekterna för biodiversiteten, ekosystemets funktion, livsmiljön (bedömning), den hållbara användningen av naturresurser samt för de organ och aktörer som utnyttjar naturresurser.
- Noggrannare uppgifter om förekomst, framförallt antalet exotiska sällskapsdjur.
- De olika främmande arternas förutsättningar att klara sig i Finlands förhållanden inklusive effekterna av klimatförändringen (framförallt de arter som kommer att tas upp i EU:s förteckning), samt i synnerhet de arter som har störst potential att spridas till Finland inom den närmaste framtiden.
- Faktorer som påverkar utvecklingen av beståndet av främmande arter med tanke på hanteringen.
- Nya hanteringsmetoder, som bekämpningsmetoder som ersätter glyfosat, biologiska bekämpningsmedel, möjligheter och metoder för att utrota signalkräftan från vattendragen.

- Ansvars- och samarbetsparter: jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, forskningsinstitut, högskolor, aktörer som finansierar forskning.
- Tidsplan: kontinuerlig.

III ANALYS AV OCH HANDLINGSPLAN FÖR VÄGAR FÖR OAVSIKTLIG INTRODUKTION OCH SPRIDNING

1 Analys av vägar för oavsiktlig introduktion och spridning

1.1 Klassificering av arter enligt deras livsmiljöer och spridningsvägar

Analysen av vägar för oavsiktlig införsel och spridning av invasiva främmande arter av betydelse för unionen gäller de 37 arterna i EU:s förteckning över invasiva främmande arter som började gälla den 3 augusti 2016. I syfte att genomföra analysen har dessa främmande arter klassificerats enligt livsmiljö och spridningsvägar och -sätt. Klassificeringen visar de populäraste spridningsvägarna till Finland och inom landet, dvs. på vilka vägar man borde koncentrera åtgärderna. Klassificeringen har gjorts enligt European Alien Species Information Network (EASIN)-klassificeringen som godkänts av EU-kommissionen:

- LIVSMILJÖ/ENVIRONMENT (landmiljö, sötvatten, havsvatten, bräckt vatten/terrestrial, freshwater, marine, brackish)
- ORENHET/CONTAMINANT (kontaminerade produkter, förpackningsmaterial, vattenbruk/trade of contaminated commodities, packaging materials, aquaculture)
- KANAL/CORRIDOR (inre vattenvägar, järnvägar och vägar/inland canals, railroads and highways)
- FRIPASSAGERARE/STOWAWAY (fartygstrafik, flygtrafik, landtrafik/shipping, aviation, land transport)
- RYMNING/ESCAPE
 - sällskapsdjur, terrarie-akvariearter/pets, terrarium-aquarium species
 - djurparker, botaniska trädgårdar/zoos, botanical gardens
 - odling och djuruppfödning/cultivation and livestock
 - vattenbruk/aquaculture
 - odling av prydnadsväxter/ornamental planting
 - användning av levande bete/use of live food-bait
- HAR INTE BEDÖMTS/OKÄNT/NOT ASSESSED/UNKNOWN

1.2 Prioriterade spridningsvägar till Finland och i Finland

Av arterna i förteckningen är 14 växter och 23 djur. Av arterna lever 13 i sötvatten och tre av dem klarar sig även i bräckt vatten eller i havsvatten. Sex av arterna är växtarter för landmiljö och lever intill sötvatten eller är sötvattensarter, som påträffas även i landmiljö (groddor) och 17 arter lever i landmiljö.

Det finns exempel från övriga delar i världen på spridningssätt och spridningskanaler, både avsiktliga och oavsiktliga, för alla de arter som ingår i förteckningen. Helt okända eller outredda potentiella kanaler för någon art finns det alltså inte. Resultaten från analysen finns detaljerat presenterad i slutet av utredningen, nedan finns en sammanfattning.

Resultaten av analysen presenteras utförligt i en tabell i bilaga 2.

1.2.1. Spridning till Finland

Spridning med kontaminerade produkter:

Av arterna i förteckningen vet man att 10 arter (flytspikblad, afrikansk vattenpest, storblommig ludwigia och krypludwigia, storslinga, gisselpilört, kudzuböna, sammetsgeting och bandslätting) sprider sig med annat prydnadsväxtmaterial, förpackningsmaterial eller odlade fiskar, det vill säga de ingår i klassen 'sprider sig med kontaminerade produkter'.

Transporter:

Av arterna i förteckningen har endast två arter (bredloka och jättefloka) spridit sig eller sprider sig med landtransporter längs järnvägar eller landsvägar, och fyra arter (ullhandskrabba, javanesisk mungo, tvättbjörn, huskråka) kan veterligen sprida sig med fartygstrafiken.

1.2.2. Spridning i Finland

Rymningar:

Största delen av arterna sprider sig eller har spridit sig i naturen genom att rymma. Arterna som sprider sig genom att rymma är totalt 30. Av arterna i förteckningen kan 12 arter som skaffas som prydnadsväxter rymma från trädgårdar, sju arter från att de hålls som sällskapsdjur, fem arter (fyra kräftarter och oxgrodan) från akvarier, fem från vattenbruk och fyra från farmer. Av arterna i förteckningen används fem även som levande bete, vilket ökar möjligheten att de rymmer ut i naturen.

2 Handlingsplan för oavsiktlig införsel av och vägar för spridning av invasiva främmande arter av betydelse för unionen

2.1 Mål när det gäller hantering av prioriterade spridningsvägar och förebyggande av spridning

2.1.1 Förhindra rymning

Bland de oavsiktliga spridningskanalerna för arterna i förteckningen är rymning viktigast med tanke på Finland, inte bara i världen. Rymning kan ske när arten hålls eller uppföds i djurpark eller pälsfarm, som sällskapsdjur, i akvarium, gårdsdamm eller trädgård. EU:s lagstiftning och den nationella lagstiftningen om invasiva främmande arter förbjuder import, uppfödning och odling, försäljning samt annat innehav av arterna i EU-förteckningen och att släppa ut dem i miljön. Enligt lagstiftningen får dock ägaren behålla de sällskapsdjur som innehades innan EU-förordningen trädde i kraft till slutet av deras livslängd, bara ägaren ser till att de inte rymmer eller förökar sig.

2.1.2 Förhindra spridning med kontaminerade produkter

Kontaminerade produkter, med vilka de invasiva arterna i EU:s förteckning sprider sig, är prydnadsväxter, odlade fiskar samt kräftor och sammetsgetingen eventuellt bland förpackningsmaterial.

Kontroller:

Genom att kontrollera riskabla material kan det förebyggas eller förhindras att arter som sprider sig via kontaminering kommer till landet. Det ansvar som försäljare/produktleverantörer har ska betonas och riktad kommunikation och utbildning om de invasiva arterna ska ordnas för dem.

2.1.3 Förhindra spridning med landtrafiken

På grund av trafikens omfattning är det väldigt svårt att övervaka och avvärja att arter som sprider sig med landsvägs- eller järnvägstransporter anländer till landet eller sprider sig inom landet. Detta ska dock eftersträvas, om åtgärden prioriteras. Prioriteringen beror på arterna, som kan sprida sig till Finland via denna kanal.

Rengöring av fordon och tåg:

Ett sätt att kontrollera de arter som följer med landtrafiken är att noggrant tvätta däcken, hjulen samt fordonen och tågen vid gränserna, eftersom frön och växtdelar kan sprida sig i synnerhet om de sitter fast på hjulen och underredet. Av arterna i förteckningen har dock endast två arter (bredloka och jättefloka) konstaterats sprida sig på detta sätt. Eftersom dessa arter redan har spridit sig till stora områden i Finland, anses tvättning av däck eller underreden i landsvägstrafiken eller järnvägstrafiken inte vara kostnadseffektivt mera i detta skede. Den huvudsakliga spridningskanalen för ovan nämnda arter är rymning från trädgårdar.

2.1.4 Förhindra spridning med fartygstrafiken

Fartygstrafiken transporterar främmande arter i sina barlasttankar, fästa i skrovet och bland lasten eller på annat sätt som fripassagerare. Av arterna i förteckningen vet man att ullhandskrabban, tvättbjörnen och huskråkan sprider sig med fartygstrafiken. Vattenorganismer, som ullhandskrabban sprider sig mest sannolikt oavsiktligt i barlasttankarna; vatten tas in i fartyget i någon hamn utanför Östersjön och i samband med att vattnet töms ut i någon hamn i Finland kommer individerna ut i det fria. Tvättbjörnen, javanesisk mungo och huskråkan följer mest sannolikt med fartygen genom att gömma sig någonstans på fartygets däck mellan saker eller konstruktioner.

Behandling av barlastvatten:

Den internationella konventionen för kontroll och hantering av fartygs barlastvatten och sediment (FN:s internationella sjöfartsorgans (IMO) barlastvattenkonvention) trädde i kraft den 8 september 2017. Åtgärderna enligt konventionen minskar spridningen av ullhandskrabba och andra anländande främmande arter i EU-förteckningen till nya områden och till Finland.

Trafiksäkerhetsverket Trafi övervakar iakttagandet av bestämmelserna i den internationella konventionen om barlastvatten i hamnstatskontroller (Port State Control Inspections (PSC)). Kontrollen omfattar fartygets dokumentgranskning, granskning av skicket på och funktionen hos utrustningen för hantering av barlastvatten, kontroll av fartygspersonalens kompetens och vid behov provtagning i fartygets barlastvattentank.

Rengöring av skroven:

För närvarande kräver lagstiftningen inte rengöring av fartygens skrov även om det finns internationella rekommendationer. Av de arter som just nu ingår i förteckningen över invasiva främmande arter sprider sig veterligen inte en enda fäst vid skrovet.

När man målar fartygsskrov kan man använda sig av antifoulingfärger som minskar organismernas möjligheter att fastna på skrovet. Bestämmelser om antifoulingssystem på fartyg finns i den internationella konventionen om kontroll av skadliga antifoulingssystem på fartyg (International Convention

on the Control of Harmful Anti-Fouling Systems on Ships 2001), och i EU-förordningen (782/2003). Trafiksäkerhetsverket övervakar att bestämmelserna i denna konvention och EU-förordningen följs.

Kontroller:

För att förebygga att arter som själva tar sig ombord på fartyget följer med torde den enda möjliga bekämpningsåtgärden för den aktuella kanalen vara kontroller som görs på ombord fartyget.

När det gäller målen som presenterats ovan har man valt bara de åtgärder som på grund av kostnadseffektiviteten betraktas som primära (kostnads-nyttoförhållande) och som föreslås vidtas (se Kapitel 4 Primära åtgärder).

2.2 Prioriterade åtgärder

2.2.1 Startar en inriktad upplysning av medborgare och allmän information

Informerar om de arter som lagstiftningen gäller

- Riktas till medborgare för att de ska vara medvetna om EU-förordningen, lagen om hantering av risker orsakade av främmande arter som verkställer den och om arter som dessa gäller. Med denna kunde avsiktlig och oavsiktlig försäljning, köp, odling och uppfödning samt rymning ut i naturen av de arter som ingår i förteckningen långt förhindras.
- Fartygens personal informeras om hur arter som fartyg tar med sig omedvetet sprids och förflyttar sig själva samt om sätten att förebygga problemet.

Utser en informationsansvarig för att svara för koordineringen av den riksomfattande informationen. Startar informationskampanjer.

- för rätt hantering och förstöring av trädgårdsavfall, varmed spridning av prydnadsväxter i naturen förhindras,
- för ansvarsfull sällskapsdjurhållning, varmed de förhindras att rymma ut i naturen,
- för utländska fritidsfiskare, så att de inte för med sig främmande arter som levande bete till Finland.
- Ansvars- och samarbetsparter: jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, Naturresursinstitutet, Finlands miljöcentral, NTM-centralerna, kommunerna, Naturhistoriska centralmuseet, amatörföreningar, företag.
- Tidsplan: kontinuerligt, senast 2019.

2.2.2 Inleder inriktad information i anslutning till kontaminerat växtmaterial

Startar inriktad information i anslutning till kontaminerat växt- och jordmaterial, bl.a. genom att ordna informationskampanjer och utbildningsdagar.

- Ansvars- och samarbetsparter: NTM-centralerna, kommuner, producentorganisationer för plant- och växträdgårdar, företag.
- Tidsplan: kontinuerligt, senast 2019.

2.2.3 Verkställer åtgärder som riktar sig till trafiken

Verkställer åtgärder som gäller trafiken utöver förpliktelseerna i IMO:s barlastkonvention, Anti-Fouling -konventionen och EU:s förordning (782/2003).

- Ansvars- och samarbetsparter: kommunikationsministeriet, Trafiksäkerhetsverket Trafi.
- Tidsplan: kontinuerligt, senast 2019.

Bilaga 1

Förteckning över invasiva främmande arter av unionsbetydelse (i kraft 3.8.2016):

VÄXTER

Saltbaccharis (*Baccharis halimifolia* L.)
Jätteloka (*Heracleum persicum* Fischer) [Tromsöloka]
Bredloka (*Heracleum sosnowskyi* Mandenova)
Flikpartenium (*Parthenium hysterophorus* L.)
Kudzuböna (*Pueraria montana* (Lour.) Merr. var. *lobata* (Willd.) (*Pueraria lobata* (Willd.) Ohwi))
[Japansk arrowrot]
Gisselspilört (*Persicaria perfoliata* (L.) H. Gross (*Polygonum perfoliatum* L.))

VATTENVÄXTER

Kabomba (*Cabomba caroliniana* Gray)
Vattenhyacint (*Eichhornia crassipes* (Martius) Solms)
Flytspikblad (*Hydrocotyle ranunculoides* L. f.) [Penningablåd]
Afrikansk vattenpest (*Lagarosiphon major* (Ridley) Moss)
Storblommig ludwigia (*Ludwigia grandiflora* (Michx.) Greuter & Burdet)
Krypludwigia (*Ludwigia peploides* (Kunth) P.H. Raven)
Gul skunkkalla (*Lysichiton americanus* Hultén & St. John)
Storslinga (*Myriophyllum aquaticum* (Vell.) Verdc.)

FÅGLAR

Huskråka (*Corvus splendens* Vieillot, 1817)
Amerikansk kopparand (*Oxyura jamaicensis* Gmelin, 1789)
Helig ibis (*Threskiornis aethiopicus* Latham, 1790)

FISKAR

Amursömnfisk (*Perccottus glenii* Dybowski, 1877)
Bandslätting (*Pseudorasbora parva* Temminck & Schlegel, 1846)

DÄGGDJUR

Pallasekorre (*Callosciurus erythraeus* Pallas, 1779)
Javanesisk mungo (*Herpestes javanicus* É. Geoffroy Saint-Hilaire, 1818)
Vanlig näsbjörn (*Nasua nasua* Linnaeus, 1766)
Nutria (*Myocastor coypus* Molina, 1782) [sumpbäver]
Kinesisk (röd) muntjak (*Muntiacus reevesii* Ogilby, 1839) [*MX.47500*]
Tvättbjörn (*Procyon lotor* Linnaeus, 1758) [sjubb]
Östlig rävekorre (*Sciurus niger* Linnaeus, 1758)
Gråekorre (*Sciurus carolinensis* Gmelin, 1788)
Sibirisk jordekorre (*Tamias sibiricus* Laxmann, 1769)

GRODDJUR

Oxgroda (*Lithobates* (*Rana*) *catesbeianus* Shaw, 1802)

REPTILER

Rödörad vattensköldpadda (*Trachemys scripta* Schoepff, 1792)

INSEKTER

Samhetsgeting (*Vespa velutina nigrithorax* de Buysson, 1905)

ÖVRIGA RYGGRADSLÖSA

Kinesisk ullhandskrabba (*Eriocheir sinensis* H. Milne Edwards, 1854)

Taggkindskräfta (*Orconectes limosus* Rafinesque, 1817) [amerikansk dvärgkräfta]

Gulvårtskräfta (*Orconectes virilis* Hagen, 1870)

Signalkräfta (*Pacifastacus leniusculus* Dana, 1852)

Röd sumpkräfta (*Procambarus clarkii* Girard, 1852)

Marmorkräfta (*Procambarus fallax* (Hagen, 1870) f. *virginialis*)

Bilaga 2

Spridningskanaler för samt primära bekämpningsåtgärder mot de invasiva främmande arterna som ingår i EU:s förteckning över invasiva främmande arter.

Art	Livsmiljö	Hur sprider sig arten					Klarar den sig i Finland När klimatet blir varmare kan många arter klara sig bättre än tidigare	Prioriterad åtgärd
		Smitta	Kanal	Fripas-sa-gerare	Rymning	Annat om spridning		
kakomba	sötvatten				prydnads-växt	Bitar av växten kan lätt sprida sig även långt med hjälp av strömmande vatten och översvämningar.	Akvarieväxt i Finland. Kan möjligtvis klara sig i stillastående och strömmande vatten i sydligaste Finland.	Uppllysning/information till akvarister och akvarieförsäljare
vattenhyacint	sötvatten				prydnads-växt	Sprider sig när människor tar med sig dem till nya platser och med annat material, används dessutom som förpackningsmaterial	Akvarieväxt i Finland. Skulle sannolikt inte klara sig i dammar i Finlands klimat.	Uppllysning/information till akvarister och akvarieförsäljare
flytspikblad (<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>)	sötvatten	med kontaminerade produkter			prydnads-växt	Kan sprida sig även från bitar av växten med andra prydnadsväxter som säljs. Bitar av växten kan lätt sprida sig även långt med hjälp av strömmande vatten och översvämningar.	Odlas i Sverige. Kunde kanske klara sig även i Södra Finlands klimat.	Uppllysning/information till akvarister och akvarieförsäljare samt trädgårds-/prydnadsväxtaktörer
afrikansk vattenpest	sötvatten	med kontaminerade produkter			prydnads-växt	Kan sprida sig även från bitar av växten med andra prydnadsväxter som säljs för trädgårdsdammar och med fritidsbåtar.	Akvarieväxt i Finland. Kunde kanske klara sig i Södra Finlands klimat.	Uppllysning/information till akvarister och akvarieförsäljare samt trädgårds-/prydnadsväxtaktörer
storblommig ludwigia	landmiljö, sötvatten	med kontaminerade produkter			prydnads-växt	Kan sprida sig från bitar av växten med andra prydnadsväxter som säljs. Teoretiskt kan den sprida sig till Finland från den närmaste förekomsten i Tyskland, men det är väldigt osannolikt. Både bitar av växten och frukterna, som länge hålls livskraftiga, kan lätt sprida sig även långt med hjälp av strömmande vatten.	Kunde kanske klara sig i Södra Finlands klimat.	Uppllysning/information till trädgårds-/prydnadsväxtaktörer
krypludwigia	landmiljö, sötvatten	med kontaminerade produkter			prydnads-växt	Kan sprida sig från bitar av växten med andra prydnadsväxter som säljs. Kan sprida sig till Finland från den närmaste förekomsten i Tyskland. Både bitar av växten och frukterna, som länge hålls livskraftiga, kan lätt sprida sig även långt med hjälp av	Kunde kanske klara sig i Södra Finlands klimat.	Uppllysning/information till trädgårds-/prydnadsväxtaktörer

						strömmande vatten.		
gul skunkkalla	landmiljö, sötvatten				prydnadsväxt	Sprider sig lätt från frön med hjälp av strömmande vatten och översvämningar	Förekommer på cirka 10 platser i Finland, sprider sig snabbt på lämplig plats.	Upplýsing/information till trädgårds-/prydnadsväxtaktörer
storslinga	sötvatten	med kontaminerade produkter			prydnadsväxt	Kan sprida sig även från bitar av skott med andra prydnadsväxter som säljs. Sprider sig även fastklamrad i farkoster och fiskeredskap. Bitar av växten kan lätt sprida sig även långt med hjälp av strömmande vatten och översvämningar.	Odlas i Sverige. Skulle sannolikt inte klara sig i Finlands klimat, högst i södra Finland.	Upplýsing/information till akvarister och akvarieförsäljare samt aktörer som sysslar med trädgårdsväxter
gisselpilört	landmiljö	med kontaminerade produkter				Kan sprida sig med växtförsäljning.	Inte i Europa.	Ingen prioriterad åtgärd. Upplýsing/information till trädgårds-/prydnadsväxtaktörer
saltbaccharis	landmiljö				prydnadsväxt	Fröna sprider sig med vinden.	Klarar sig sannolikt i Finland, åtminstone i söder. Allergiframkallande växt.	Upplýsing/information till trädgårds-/prydnadsväxtaktörer
jättefloka (jätteloka)	landmiljö		järnvägar och vägar	landtransporter	prydnadsväxt	Frön sprider sig även med trädgårdsavfall, vinden och strömmande vatten.	Etablerad population i Finland.	Bekämpning Upplýsing/information till trädgårds-/prydnadsväxtaktörer
bredloka	landmiljö		järnvägar och vägar	landtransporter	prydnadsväxt	Frön sprider sig även med trädgårdsavfall, vinden och strömmande vatten.	Etablerad population i Finland.	Bekämpning Upplýsing/information till trädgårds-/prydnadsväxtaktörer
kudzuböna	landmiljö	med kontaminerade produkter			prydnadsväxt	Fröna kan sprida sig med jordmaterial och med djur	Odlas i Sverige och i Finland. Klarar sig sannolikt inte i Finlands natur, nu rumsväxt.	Upplýsing/information till trädgårds-/prydnadsväxtaktörer
flikpartenium	landmiljö	med kontaminerade produkter				Frön har spridit sig bland andra frön. Sprider sig även med vinden, strömmande vatten, fåglar och fordon.	Klarar sig inte i Finland. Kraftigt allergiframkallande.	Ingen prioriterad åtgärd. Upplýsing/information till trädgårds-/prydnadsväxtaktörer
javanesisisk mungo	landmiljö			fartygs- trafik		Har åtminstone blivit fördd till öarna i Adriatiska havet för att bekämpa hornviperor. Har även spridit sig oavsiktligt med fartyg.	Möjligtvis i södra Finland.	Ingen prioriterad åtgärd.
oxgroda	landmiljö, sötvatten				akvarieart		Sällskapsdjur i Finland, klarar troligen inte vintrarna i Finland	Upplýsing/information till dem som håller och säljer sällskapsdjur
kinesisk muntjak	landmiljö						Ingen oavsiktlig kanal till Finland. Klarar sig sannolikt inte i Finlands klimatförhållanden.	Ingen prioriterad åtgärd.
nutria	landmiljö, sötvatten				uppfödning, kan rymma från djurfärmer	Uppföds i dagens läge inte i farm i Finland, sprider sig knappast hit på egen hand. Exemplar som funnits i naturen har försvunnit.	Klarar inte hårda vintrar.	Upplýsing/information till uppfödare, import ska förhindras
vanlig näsbjörn	landmiljö				sällskaps-	Exemplaren på Mallorca härstammar från	Närmast på Mallorca. Klarar	Ingen prioriterad åtgärd.

					djur	övergivna sällskapsdjur	sig sannolikt inte i Finlands klimatförhållanden.	Uppllysning/information till dem som håller och säljer sällskapsdjur
tvättbjörn, dvs. sjubb	landmiljö			fartygs- trafik	uppfödning: kan rymma från farmer, djurparker, sällskaps- djur	Några exemplar har släppts fria och rymt från djur- och pälsfarmer och från dem härstammar den nuvarande enorma sjubbstammen. Importerats som sällskapsdjur till många länder, sprider sig även som fripasagerare på fartyg.	Sällskapsdjur i många länder i Europa, hålls veterligen inte som sällskapsdjur i Finland. I Sverige och Danmark finns de närmaste naturliga bestånden som förökar sig. I djurparker, även på Högholmen. Klarar sig i naturen i Finland, åtminstone i söder om vintrarna är milda. Klarar sig även bra i städerna. Klimatförändringen underlättar.	Uppllysning/information till dem som håller och säljer sällskapsdjur, även till djurparker.
grå ekorre	landmiljö				sällskaps- djur	Grå ekornen importerades till Europa ursprungligen i syfte att släppas ut i parker. Nuvarande utbredning i naturen i Storbritannien, Irland och Italien.	Kunde klara sig i Finlands klimat, men har ingen sannolik spridningsväg till Finland.	Uppllysning/information till dem som håller och säljer sällskapsdjur
östlig rävekorre	landmiljö				sällskaps- djur	Ingen naturlig population i Europa.	Klarar sig sannolikt inte i Finlands klimatförhållanden.	Uppllysning/information till dem som håller och säljer sällskapsdjur
sibirisk jordekorre	landmiljö				sällskaps- djur	Förrymda sällskapsdjur har bildat flera förvildade populationer i Europa, vanligtvis i städer. Breder sannolikt inte ut sig på egen hand till Finland. Den närmaste naturliga populationen finns i Ryssland vid Norra Dvina.	Uppfödd som sällskapsdjur i Finland, klarar sig även i naturen.	Uppllysning/information till dem som håller, föder upp och säljer sällskapsdjur
pallasekorre	landmiljö				sällskaps- djur	Importerades ursprungligen till Europa för att pryda trädgårdar och djurparker och som sällskapsdjur på 1960- och 1970-talen. I dagens läge finns naturliga populationer i Frankrike, Holland och Italien.	Hålls veterligen inte som sällskapsdjur i Finland. Har sålts som sällskapsdjur bl.a. i Danmark och Sverige. Klarar sig sannolikt inte i Finlands klimatförhållanden.	Uppllysning/information till dem som håller och säljer sällskapsdjur
rödörad vattensköldpadda	sötvatten				sällskaps- djur		Klarar inte vintern i Finland.	Uppllysning/information till dem som håller och säljer sällskapsdjur
sammetsgeting	landmiljö	med kontaminerade produkter				Det sannolikaste spridnings sättet är oavsiktligt med internationella handelsvaror och förpackningsmaterial	Klarar sig inte i Finlands klimat.	Ingen prioriterad åtgärd.
huskråka	landmiljö			fartygs- trafik	annan: inplanter- ingar		Klarar sig inte i Finland, bor i tropikerna.	Ingen prioriterad åtgärd.
amerikansk kopparand	sötvatten, landmiljö				uppfödning: kan rymma från djurpar- ker.	Parkfåglar, rymmer ut i miljön från djurparker. Kan förrä sig till Finland från andra europeiska länder, bl.a. påträffas den regelbundet i Sverige.	Har påträffats sporadiskt i Finland, dock inte efter år 2011. Förhållandena kan dock vara lämpliga för den.	Ingen prioriterad åtgärd. Uppllysning, så att de inte importeras till djurparkerna.

helig ibis	landmiljö				kan rymma från djurparaker	Parkfåglar, rymmer ut i miljön från djurparaker.	Klarar sig knappast i Finland, härstammar från Afrika.	Ingen prioriterad åtgärd.
ullhandskrabba	havsvatten, bräckt vatten, sötvatten		inre vattenvägar	fartygs- trafik		Sprider sig även genom att vandra från södra Östersjön	Hittas då och då i Finland årligen i Östersjön och även i insjöarna. Kan inte föröka sig hos oss.	Ingen prioriterad åtgärd, information till medborgarna att krabbor som kommer i näten inte ska kastas tillbaka i havet
amerikansk dvärgkräfta	sötvatten				akvarieart, vattenbruk, användning som levande bete		Förekommer närmast i Litauen och i Kaliningrad i Ryssland.	Uppllysning/information till akvarister och akvarieförsäljare
signalkräfta	sötvatten, bräckt vatten				vattenbruk		Förekommer i över 500 vattendrag i Finland.	Uppllysning/information till kräftfiskare
gulvårtskräfta	sötvatten				akvarieart, vattenbruk, användning som levande bete		Förekommer i Frankrike och Storbritannien. Klarar sig även i Finland.	Uppllysning/information till akvarister och akvarieförsäljare
röd sumpkräfta	sötvatten				akvarieart, vattenbruk, användning som levande bete		Närmast i Danmark. I Finland i akvarier. Klarar sig även i Finland.	Uppllysning/information till akvarister och akvarieförsäljare
marmorkräfta	sötvatten				akvarieart, vattenbruk, användning som levande bete		I Tyskland, Holland och Storbritannien. Endast i akvarier i Finland, men klarar sig sannolikt även i naturen.	Uppllysning/information till akvarister och akvarieförsäljare
bandslätting	sötvatten	med vattenbruk			användning som levande bete	Importerad även som dammfisk.	Förekommer redan i Litauen, Polen och Danmark. Inga observationer ännu i Finland, men klarar sig nog i Finland.	Uppllysning/information till akvarister och akvarieförsäljare
amursömnfisk	sötvatten, bräckt vatten						Förekommer redan i östra Finska viken, men har inte ännu spridit sig till oss. Säkert bara en tidsfråga. Klarar sig även i Finland.	Uppllysning/information till akvarister och akvarieförsäljare